

Хлібні харчові відходи: причини утворення і способи перероблення

Олександр Бабко, Анна Височинська
Науковий керівник: Валерій Махинько

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Мінімізація кількості харчових відходів на всіх стадіях їх утворення — важливе соціальне, економічне й екологічне завдання. Хлібопекарська галузь має певні напрацювання в цьому напрямі, але з'являються і нові перспективні способи, які потребують додаткового дослідження й порівняння.

Матеріали і методи. Результати досліджень ЮНЕП (Програми ООН з довкілля) свідчать, що глобальні харчові втрати в світі сягають 1 млрд тон. Значну частину з них становлять різноманітні види хлібних виробів. Нами проведено інформаційний пошук і аналіз сучасних наукових досліджень щодо варіантів мінімізації утворення хлібних відходів, а також способів їх промислового перероблення.

Результати і обговорення. У результаті опрацювання зібраної нами інформації було виділено три групи способів мінімізації хлібних харчових відходів:

1. Соціальні (просвітницька робота для підвищення уваги громадськості до проблеми хлібних відходів, її соціального, економічного й екологічного значення, можливостей самостійного впливу на подовження термінів придатності виробів для споживання, кількість харчових відходів та їх перероблення; розміщення донат-боксів для збирання залишків хліба й подальшого передавання нужденним людям чи промислового перероблення).

2. Економічні (інвестиції в удосконалення вже існуючих і створення нових технологій та обладнання для перероблення хлібних відходів; введення додаткових податків на відходи).

3. Технологічні. Ця група заходів найбільша, починаючи від ефективного планування виробництва, правильного вибору технології виробництва, маси виробів, способів їх пакування й зберігання і закінчуючи різноманітними варіантами перероблення хлібних відходів. Крім традиційних (використання хлібної мочки, хлібного чи сухарного кришива), набувають все більшої популярності такі напрями:

✓ виготовлення біопалива, культивування мікроорганізмів для органічного синтезу (етанол, молочна і янтарна кислоти тощо);

✓ використання хлібних відходів як окремого типу кормів для свійської худоби чи складової кормів для відгодівлі тварин;

✓ включення розмелених хлібних виробів у композиції паливних брикетів;

✓ біологічні методи перетворення (ферментування та компостування).

Висновки. Для досягнення поставленої мети мінімізації технологічних причин утворення хлібних харчових відходів та розроблення ефективних способів їх перероблення слід проводити подальші дослідження, вивчаючи властивості отриманих продуктів та варіанти їх можливого використання в різних галузях промисловості й сільського господарства.

Література.

1. Rejeb I. Ben, Charfi I., Baraketi S., Hached H., Gargouri M. Bread Surplus: A Cumulative Waste or a Staple Material for High-Value Products? *Molecules* 2022, Vol. 27, Page 8410. DOI: 10.3390/MOLECULES27238410

2. Jung J. M., Kim J. Y., Kim J. H., Kim S. M., Jung S., Song H., Kwon E. E., Choi Y. E. Zero-waste strategy by means of valorization of bread waste. *Journal of Cleaner Production*. 2022. Vol. 365. P. 132795. DOI: 10.1016/J.JCLEPRO.2022.132795.